

## Spis treści

### *Wstęp*

|                                            |   |
|--------------------------------------------|---|
| Czy można przekroczyć granice nauki? ..... | 5 |
|--------------------------------------------|---|

### *Część I. Co istnieje?*

|                                      |    |
|--------------------------------------|----|
| 1. Rebelia w państwie Chronosa ..... | 13 |
| 2. Ekologia czasu .....              | 19 |
| 3. Fizyka i meta-fizyka .....        | 27 |
| 4. Cud rozumienia .....              | 41 |

### *Część II. Wszechświat wczoraj i dziś*

|                                                     |    |
|-----------------------------------------------------|----|
| 5. Zasady Sir Izaaka .....                          | 49 |
| 6. Zagadnienia kosmologiczne przed Einsteinem ..... | 57 |
| 7. Einstein, Wszechświat i my .....                 | 69 |
| 8. Kosmologia wczoraj i dziś .....                  | 89 |

### *Część III. Problemy kosmologii*

|                                                                   |     |
|-------------------------------------------------------------------|-----|
| 9. Kosmiczne zapętlenie .....                                     | 101 |
| 10. Granice czasu, przestrzeni i prawdopodobieństwa ..            | 105 |
| 11. Struktura początku świata .....                               | 125 |
| 12. Niektóre fundamentalne problemy kwantowej<br>grawitacji ..... | 137 |

*Część IV. Nauka i wartości*

|                                        |     |
|----------------------------------------|-----|
| 13. Czy matematyka jest poezją? .....  | 149 |
| 14. Afirmacja racjonalności .....      | 157 |
| 15. Piękno jako kryterium prawdy ..... | 169 |
| 16. Nauka jest niedemokratyczna .....  | 181 |
| 17. Poezja Wszechświata .....          | 187 |

*Część V. Między nauką a religią*

|                                                                        |     |
|------------------------------------------------------------------------|-----|
| 18. Bóg i kosmologia .....                                             | 193 |
| 19. W poszukiwaniu sensu .....                                         | 213 |
| 20. Konieczność i przypadek w ewolucji<br>Wszechświata .....           | 225 |
| 21. Dobro a struktura Wszechświata .....                               | 237 |
| 22. Od złożoności do transcendencji .....                              | 243 |
| 23. Ewolucjonizm i Święte Oficjum na przełomie<br>XIX i XX wieku ..... | 255 |

*Część VI. Granice metody*

|                                                                  |     |
|------------------------------------------------------------------|-----|
| 24. Materia i przyczynowość – konkrety czy<br>uniwersalia? ..... | 281 |
| 25. Teoria ostateczna i prawa przyrody .....                     | 299 |
| 26. O strukturalnym rozumieniu nauki i świata .....              | 309 |
| 27. Wędrowki w genetycznej hiperprzestrzeni .....                | 321 |
| <i>Źródła</i> .....                                              | 331 |
| <i>Indeks nazwisk</i> .....                                      | 335 |